

PROLETARJAI

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XV. évfolyam 4431. sz.

Csütörtök, 1959. június 4.

4 oldal, 20 bani

Befejezték a góvrai szódagyár harmadik kalcináló kazánjának szerelését

A góvrai szódagyár építési határidő előtt akarják befejezni a munkálatokat, hogy ezzel lehetővé tegyék a gyár mielőbbi üzembehelyezését. A napokban határidő előtt befejezték a harmadik kalcináló kazán szerelését. Határidő előtt fejezték be a kalcináló részleg 4 kompresszorjának beszerelését is, most pedig a kompresszor-részleg vezetékeinek szerelésén végzik az utolsó munkálatokat.

A gyár hőerőművének építési mintegy 30 százalékkal szárnyalják túl napi tervezési iránymutatást. Az ácsok négy hónap alatt csaknem 80 köbméter fát és más anyagokat takarítottak meg.

Francia és libanoni női küldöttség látogatta meg városunkat

Tegnap délelőtt hattagú küldöttség látogatta meg városunkat. A francia és libanoni női delegáció az Országos Nőtanács meghívására érkezett hazánkba, a június elsején ünnepségekre. A küldöttség tagjai részt vettek a fővárosi gyermeknap ünnepségeken, majd meglátogatták a Práhova völgyét. Tartományunk meglátogatása során tegnap tekerestek városunkat is.

A küldöttséget a néptanács előtt fogadták a rajoni és városi nőbizottság tagjai. Az üdvözlő beszédet Simandan Irmie elvtárs, a városi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke mondotta. Beszédében üdvözölte a küldöttséget, majd néhány szóban megemlékezett városunk nevezetességeiről.

A párt és az állam vezetői megtekintették a „Kínai Népköztársaság gazdasági építése” kiállítást

Gheorghe Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica, Gheorghe Apostol, Emil Bodnarus, Petre Borila, Nicolae Ceausescu, Alexandru Draghici, Leonie Rautu és Leontin Salajan elvtársak kedden délután megtekintették „A Kínai Népköztársaság gazdasági építése” kiállítást.

A párt és az állam vezetőit Van Lu-min, a Kínai Népköztársaság bukaresti ideiglenes ügyvivője, Sziao Fan-csu, a nemzetközi kereskedelem fejlesztésére alakult kínai bizottság helyettes főtárgya és a kiállítás megrendezése alkalmából országunka érkezett kínai szakemberek üdvözölték.

Jelen voltak a következő elvtársak: Ana Toma és Valentin Steriopol kereskedelmi miniszterhelyettesek és Ábrahám Márta, a Román NK Kereskedelmi Kamarájának alelnöke.

A párt és az állam vezetői a kiállítás megtekintése után szívélyesen elbeszélgettek Van Lu-min és Sziao Fan-csu elvtársakkal és a kiállítás megrendezéséről.

(Agerpres)

Néptanácsi képviselők mozgósító munkája nyomán

Megtisztelő, felelősségteljes a néptanácsi képviselő feladata. Városunk választókerületeiben sok olyan néptanácsi képviselő tevékenykedik, aki eddigi munkájával bebizonyította, hogy a lakosság mozgósításával azon fáradozik, hogy szebbé, rendezettebbé tegye választókerületét.

Az alábbiak során röviden beszámolunk néhány néptanácsi képviselő munkájáról, arról, hogy a lakosság mozgósításával milyen közérdekű megvalósításokat értek el a választókerületekben.

Utat javítottak

A 12. számú választókerületben, amelynek néptanácsi képviselője Boia Elena, már eddig is számos közérdekű munkát végeztek el a lakosok. A találkozó gyűléseken a választókerület lakosai, főleg az utak, gyalogjárók javítását, illetve feltöltését javasolták.

— Fogjunk össze, végezzük el saját erőnkkel az utak javítását — indítványozta a képviselő.

Es hozzáálltak a munkához. Boia Elena mozgósításával a közelmúltban például megjavították a Livezilor utcát. Ezenkívül több átjárót töltöttek fel salakkal. Meg kell említenünk azt is, hogy 45 facsemetét ültettek a kerületben. Összesen mintegy 500 önkéntes munkórát teljesítettek.

Hozzájárulnak a vízvezeték hálózat kiterjesztéséhez

Ilisie Teodor néptanácsi képviselő jól ismerik a 29. számú választókerületben. Állandóan tájékoztatja a választókat a néptanács végrehajtó bizottságának határozatairól, ugyanakkor értesíti a végrehajtó bizottságot azokról a problémákról, amelyek a kerület lakosait foglalkoztatják.

Az egyik találkozó példaként a többi között a vízvezeték hálózat kiterjesztésének kérdését vetették fel a lakosok. A néptanácsi képviselő megbeszélte a kérdést választóival. Megvit

- Jelenlős megvalósítások Arad-rajonban. 2. old.
- Jól szervezték meg a munkát. 2. old.
- Minden pártcsoport álljon a feladatok magaslatán. 2. old.
- A párt célkitűzése valóra válik. 3. old.
- Jelenlős termelési kérdések megoldása újításokkal. 3. old.
- A mangaliai papirusz. 3. old.
- A genji külügyminiszteri értekezlet június 2-i ülése. 4. old.
- A bonni kormány politikája megnehezíti a genji értekezlet munkáját. 4. old.
- Reakciós mesterkedések a bécsi fesztivál megakadályozására. 4. old.

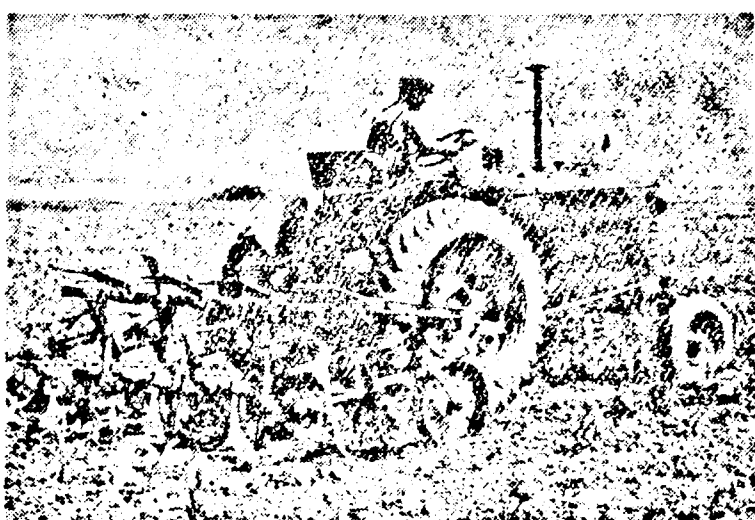
Újabb gépek a mezőgazdaság szolgálatában

Mezőgazdasági gépgyárainkból a napokban újabb 248 szivattyú érkezett határidő előtt a gép- és traktorállomásokra. Ez megkönnyíti a mezőgazdaság szövetkezeti egységeiben az öntözési munkálatokat.

A gép- és traktorállomások hatékonyan támogatják a szövetkezeti egységeket az öntözési munkálatokban, elsősorban a rizstermesztésre fenntartott területek öntözésében.

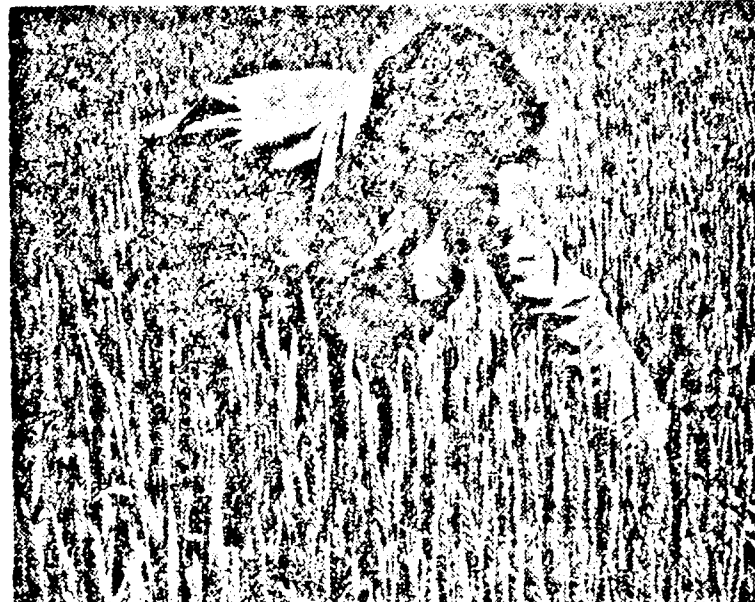
Képek a csálai állami gazdaságból

Gépi kapálás



A gazdaságban nagy figyelmet fordítottak a kukorica idejében való kapálásra. A napokban másodszor is megkapálták a kukoricát. A munkát gépi kapával végezték. Képünkön Szűcs Mátyás látható, amint a szépen fejlődő hibrid kukoricát kultivatással gyomtalantja.

Bőséges termés ígérkezik



A rövidszárú, nagykalású Fortuna búzajátból igen gazdag termés várható. A fejlődés folyamán nagy mennyiségű műtrágyát szórak a vetésre. A jó munkát bőséges terméssel jutalmazza a növény. A képen látható nagy búzalkaszok gazdag termést ígérnek.

Hull a műcső



A gazdaságban bármely pillanatban ott árasztják el a növényeket műcsővel, ahol éppen szükségnek látják. A gumipakolással ellátott csőhálózatot percek alatt szétszedhetik és összerakhatják. Képünkön a gazdaság konyhakertjében a paradicsom és karalábé palántákat öntözik.

Atanase Joja akadémikus kitüntetése

A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésének Elnöki Tanácsa törvényerejű rendelettel „A Román Népköztársaság Csillaga” érdemrend II. osztályával tüntette ki Atanase Joja akadémikust 55. életének betöltése alkalmából és a munkásságában, valamint az oktatásban és tudományos téren végzett eredményes tevékenységéért.

Körséta az épülő színházban

A színházon kívülről aligha látszik az a nagyrámu munka, amely jelenleg az épület belsejében folyik. Csúszán az anyagot és törmeléket szállító teherautókat láthatjuk, vagy a betonkeverőgépet egyhangú zakatolását halljuk. Viszont bent, az épületben már alakulni kezd a színház.

A földszinten mennyezetig érő állványok állnak, de mind a földszint, mind az I. és II. emeleti pályatoknak már csak a korláti hiányzanak. A III. emeleti erkély körülfalazása, valamint a szécsorok betonalapjai már elkészültek. A nézőtér kupolája még nincsen kialakítva, de a tartóvasak helyeit már vésik a mennyezetre.

Közművesek csoportjai dolgoznak az előcsarnokok bevakolásán a földszintről egész a

harmadik emeletig és mondhatni eléggé gyorsan. Az ácsok az épület más részén tevékenykednek. Egyik csoport a színpad tetőzetén, míg mások vagy ácsolják, vagy bontják az állványokat ott, ahol éppen szükséges. Dengi József ácsmestert a bukaresti mernokok külön díszelvényekkel egy nehéz technikai kérdés sikeres kivitelezéséért.

Az épületben szinte minden emeleten találunk szerelő csoportokkal. A kazánház beszerelése után egyrészt a tűzcsopakt, míg mások a radiátorokat szerelik. Most éppen a hővezetőcsatlakozó testek szerelését végzik. A színház emeletén lévő televíziós felvétel kamrából, mert már úgy építik a nézőteret, a színpadot, hogy televíziós közvetítésre is alkalmas legyen.

vizióz közvetítésre is alkalmas legyen.

Kevesen tudják azt, hogy a színház északi oldalán a II. emeleten kamaraszínház épül. A nézőtér lépcsőzetesen épített betonlapozata és a tetőzet is kész. Ezek szerint az épületnek két színházi helyisége lesz.

Az épület déli részén az irodák, műhelyek, próbatermek, könyvtár, stb. foglalt helyet. Itt jelenleg a bontási munkálatok folynak.

A színpad új tetőzetén már gyors ütemben folyik a munka és itt érdemes megemlíteni Macean Sever brigádját, amely jó munkát végez.

A színpad alatt, ahova a szüllyedő szerkezeteket, valamint a villamos-organát szerelik, nagy részben már kész a vakolás, a betonpadozatot pedig most öntik.

Áttekintve a jelenlegi munkálatokat, kétségtelenül megállapítható, hogy a tevékenység gyors ütemben folyik. Látható, hogy a TRCLT vezetői behatárolt feladatokat a telep problémáival, sőt az is látható, hogy fokozni fogják a munkát.

A színház vezetőiségének irodájában elmondották, hogy már is megtekintették a készülő épületet a kellő előkészületek a megnyitásra.

Sirbut Ioan

Gazdag terv a nyári turistaidényre

A Carpati turisztikai hivatal a nyári turistaidényre gazdag tervet állított össze. Marosvásárhelyen, Pitești, Déván, Galacón, Iasiában és több más városban újabb turistaidényeket nyitnak. Az ország turisztikai idényének helyi kirándulásokon kívül néhány napos kirándulások is szervezettek az ország különböző részeire.

A nyár folyamán az összes turisztikai idények hétvégi kirándulások, körutazások és meghatározott időre szóló kirándulások szerveznek. A teljes ellátást a turisztikai iroda szálhódi és menedékházai biztosítják. Az ügynökségek hétvégi kirándulásokat szerveznek a hegyekbe is, valamint hajókirándulásokat a Dunán és a Duna-deltában.

Izléses kirakat



Az ipari termékeket árusító Helyi Kereskedelmi Szervezet Boulevard étterem melletti textiltüzlelben izlésesen rendezték be a kirakatot. Popovici Ioan vezetésével a kirakattervezők a közelmúltban a Helyi Kereskedelmi Szervezet számos üzlete részére új kirakatot rendeztek.

— Jósa bácsi! — A Refeceria gyár öreg portása, korát meghazudolt júrassal ugrott, hogy kaput nyisson.

— Honnan? — kíváncsiskodott.

— Szépfalutól. A kollektív gazdaságból — hangzott a tömör felelet — a ládával megpakolt tehérgépkocs hangos tülköléssel befordult az udvarra. A sofőr egyenest az új épület mellé hajtott és néhány perc múlva megkezdődött a lerakódás. A friss zöldségekkel teli ládák halmazától kissé odébb zöldre festett borsójejtőgépet hatalmas testén akadt meg pillanatra a jövevények tekintete.

— Uj!

Ilca Silvia mester arcán büszke mosoly jelent meg: — Ebben az évben kapunk a szatmári Unió gyártól. Most dolgozunk vele először.

— Es legalább jól működik? — Meghiszem azt. Nyolc óra alatt 16.000 kiló borsót fejt ki.

A jejtőgép mellett üdezőld „domb” magaslott borsó hegyéből. Mielőtt még tulságosan nagyra „nőtt” volna, a csálai gazdaság szekeré elszállította a ropogós, friss hüvelyeket a sertéseknek. A borsószerkeket pedig a triór-gép nagyság szerint válogatja ki. A legkisebb szemekből első osztályú konzert lesz, mert az edesebb ízű és alkalmasabb az étkezésre.

Az első napok

Logosca Pavel két éve vándor a bukaresti konzervgyártási szakiskolát. Most a borsójejtőgép és triór munkájára felügyel. Véleménye szerint öröm az új gépekkel dolgozni. S ha valaki megkérdezi tőle, hogyan sikerült már az első három napon előirányzatát 15 százalékkal túltejesítenie — az ifjú szerényen ezt feleli: „jók a gépek”.

Új gép

Az osztályozott borsót aztán szintén egy újjonnan felszerelt gép segítségével 90-95 fok hőmérsékleten párolják, majd hideg vízzel telt tartályokba ürítik. A lefutott borsót üvegekbe, vagy bádorgépkocsokba töltik.

Fehérsapkás, kőpényes nők, gyakorlott mozdulatokkal végzik a töltést. A második osztályú a szélső helyen dolgozik Weimann Anna. A legszorgalmasabb, legjobb munkaerők egyike. Az 1954-es évben, amikor a gyárba jött, — lényegesen nehezebb volt munkája — meséli. — Sokat kellett cipelnie az üvegeket, ládákat. Ma már a munkafolyamatot csaknem teljesen gépesítették.

Futószalag szállítja az asztaloktól tovább a már teli üvegeket, pléhdobozokat a zárógé-

pékhez. A részleg még nem indult meg teljes kapacitással, most még egyetlen zárógép is győzi a munkát. Öten sürgölőnek a zárógép körül, öt fiatal leány. Susan Letitia a „legöregebb” közülök — már ami a szakmát illeti — nyolc éve dolgozik a gyárban. A gyakorlottság, a szakismeret látszik minden mozdulatán. Segíti, biztatja a szakmában még járallanabb társnőit, akik szívesen hallgatják meg tanácsait. Figyelmese, ügyese, de szűkesség is van erre, hiszen a gép percenként 26 üveget fed be.

A légmentesen lezárt üvegek és pléhdobozok futószalagon tovább „utaznak”. Hatszáz üveg fér el egy kosárban, amelyet emelődaru segítségével autókba helyeznek. Összesen 11 autókba működik a terem, ahol a sterilizálás történik. A már sterilizált konzerveket azután szintén futószalagon szállítják a raktárhelyiségekbe. A borsó-konzervelő épület közvetlen szomszédságában azonban „kis helyiségek épültek. Itt történik az üvegek mosása. Ezen a téren szintén változás történt: gépesítették az üvegek szállítását. A szállítószalag

hat ember munkáját végzi el. Az így felszabadult munkaerőket azután más, fontosabb munkahelyre osztják be.

Kitűnőek az eredmények

Miles Maria termelési feladatos kezében ceruzával megdől a folyósóra nyíló ajtó előtt. Valami feljegyzett noteszében. Számkokat adott össze, s közben elégedetten bólintott. Az első napon 1080 üveg első osztályú, 2750 üveg másodosztályú és 2100 üveg harmadosztályú borsókonzervet gyártottak. A második és azt követően a harmadik termelési napon ugyancsak hasonlóan szép eredményekkel büszkélkedhetnek. Az első három napon összesen tehát... lássuk csak? 15.870 tonna zöldségszálalgot dolgoztak fel. Szabad-bors, Kovaszin, Angyalok kollektív gazdaságából egyre érkeznek a tehérgépkocsok a zöldségszálalgot teli ládával.

A fiatal termelési feladatosok nagy változások történtek a gyárban. Új épületek, a munkafolyamatok gépesítése — mindez könnyebbé, termékegyéb tette a munkát. Es most a kezdett, az első három nap eredménye biztatóan ígérkezik a jövőre nézve.

Török Helén

A VIT tiszteletére

Elkes, sokoldalú munkával készülnek a bécsi VII. Világifjúsági Találkozóra a Vöröslabogó gyár ifjúságai. Amellett, hogy a fesszűdi tiszteletére igyekeznek minél szebb termelési eredményeket elérni, időközben más természetű feladatokra is elegendő tesznek.

Fesszűdi-sarkot létesítettek, ahol a fiatalok gyakran találkoznak, hogy termelési és más természetű kérdéseket megbeszéljenek. Különösen az önkéntes munkából vették ki részüket. Nemrég 250 fesszűdi-jelvényt adtak el az üzemszolgálatok. A gyár ifjúságai, az idősebbek segítségével több száz értékes fomboldárnyút készített.

A fesszűdi tiszteletére folyó előkészületekről naponta beszélnek a gyár vezetékes rádióadójaán is. Egyebek között a hazafias IMSZ brigádok tevékenységéről és a VIT tiszteletére történő előkészületekről ismertetik. A gyár tíz brigádja, például, amelynek összesen 150 tagja van, 300 önkéntes munkát látott el az utóbbi időben. Kiemelkedő munkát végeztek a huszári kollektív gazdaság róplabda pályájának építésén.

Pancratov Elena, levelező.

A resicai ifjak kezdeményezése nyomán

Jelentős megvalósítások Arad-rajonban

Amikor megjelent a resicai ifjaknak a szigorú takarékoságra vonatkozó felhívása, Arad-rajonban is lelkesedéssel válasszák az IMSZ szervezetek. Mindenfelé — a mezőgazdaság szocialista egységeiben is — konkrét munkavállalások hangzottak el. A fiatalok kötelezték magukat, hogy a lehetőségek teljes kihasználásával jelentős összeget kivevő megvalósításokat valósítsanak meg ebben az évben.

Rajonunkban hét állami gazdaság, valamint a kurtósi gép- és traktorállomás fiataljai válasszák a resicai ifjak felhívására. Az IMSZ rajoni bizottságánál összeírtak adataiból kitűnik, hogy az említett mezőgazdasági egységek ifjai a következőket vállalták: 36.000 lej takarítanak meg a nyers- és segédanyagok csökkentése révén; 78.460 lejt takarítanak meg a mezőgazdasági gépek és szerszámok, felszerelések gazdaságos kihasználása és a csereszékek helyes felhasználása révén; 26.122 lej értékű öcskvasat gyűjtenek és végül a hazafias IMSZ brigádok összesen 21.773 lej értékű munkát fejtenek ki. Az állami gazdaságok és a kurtósi GTA fiataljai tehát 162.355 lej értékű megvalósításra kötelezték magukat.

Es amikor megkezdődött a

munka, nyomban megmutatkozott, hogy a kötelezettségeket bejelentő ifjak nagyon is komolyan vették feladatuk teljesítését. A pártszervezetek segítségével megszervezték a megvalósítások értékelését rendszeres nyilvántartással. (Itt kell megemlítenünk azt is, hogy a pártkai butorgyár fiataljai vállalták 100.000 lej értékű megvalósításra kötelezték magukat.)

A gyakorlati munka folyamán bebizonyosodott, hogy a lehetőségek sokkal nagyobbak, mint ahogyan azt a fiatalok kezdetben elképezték. Az történt ugyanis, hogy csaknem minden egységben teljesítették, sőt egyes vonatkozásokban túl is haladtak a május 25-ig terjedő időszakra vállalt megvalósítás előirányzatot. Május 25-ig a felszerelési gazdaságok kihasználásával közel 7000 lej értékű nyers és segédanyagot, a csereszékek felhasználása terén pedig 42.810 lejt takarítottak meg. Az öcskvas gyűjtés és a hazafias IMSZ brigádok tevékenysége révén csaknem 12.000 lej értékű megvalósítást valósítottak meg. Különösen szép eredményt értek el a pártkai ifjak, akik az említett időponthoz 34.000 lej értékű megvalósítást hozták.

Példaként említhetjük az ötvenesi állami gazdaság fiatal-

jait. A gazdaság szorgalmas ifjai egész évre 49.462 lej értékű megvalósításra vállaltak kötelezettséget magukat és május 25-ig a megvalósított összeg értéke elérte a 33.703 lejt. Dicséretet érdemelnek az összes fiatalok, s az IMSZ szervezet, élen Schiopu Gheorghe títikkal.

Nagy általánosságban az állami gazdaságok és a kurtósi GTA ifjai becsülettel eleget tesznek feladatuknak. Hiba azonban, hogy az utazási gépek és traktorállomások fiataljai még a mai napig sem kapcsolódtak be a resicai ifjak által kezdeményezett hazafias megvalósítás mozgalmába. Az utazási GTA IMSZ szervezete, Militaru Livia títikkal az élen, nem fordított kellő figyelmet a nagyjelentőségű kezdeményezésre. Hiba az is, hogy a GTA pártalapszervezete sem segíti kellőképpen az IMSZ szervezetet, hogy az bekapcsolja az összes ifjúságokat a takarékosági mozgalmába.

Rajonunk ifjúságai — kezdeti eredményeik láttán — sikeresen eleget tesznek hazafias munkavállalásuknak. Szorgalommal, a haza iránti forró szeretettel, odaadással küzdenek nap mint nap, hogy minél nagyobb összegű megvalósítást segítsék elő szocialista hazánk építésénél.

S. L.

Szépítik a községet

Közeledik augusztus 23-a, hazánk felszabadulásának 15. évfordulója. Az ipari üzemekben, vállalatokban, termelőszövetkezetekben és a szántóföldeken fokozódik a munkaköltség. Ugyanakkor lelkes munka folyik városunk és a rajon községeinek szépítéséért. A nagy ünnep méltó köszöntésére serény munka folyik Iratoson is. Marian Hortensia elvtársnő, a néplétségi végrehajtó bizottságának elnöke elmondta, hogy az utak javításán, a fák megtelepítésén és az árkok kikapartásán kívül augusztus 23. tiszteletére bővítik és tatarozzák a művelődési otthont. Ezenkívül több utcában mintegy 3000 folyóméter gyalogjárót építenek.

Emeltesse méltó, hogy a feladatokat a község kollektívistái önkéntes munkával végzik el. Így több, mint 25 ezer lejt takarítanak meg.

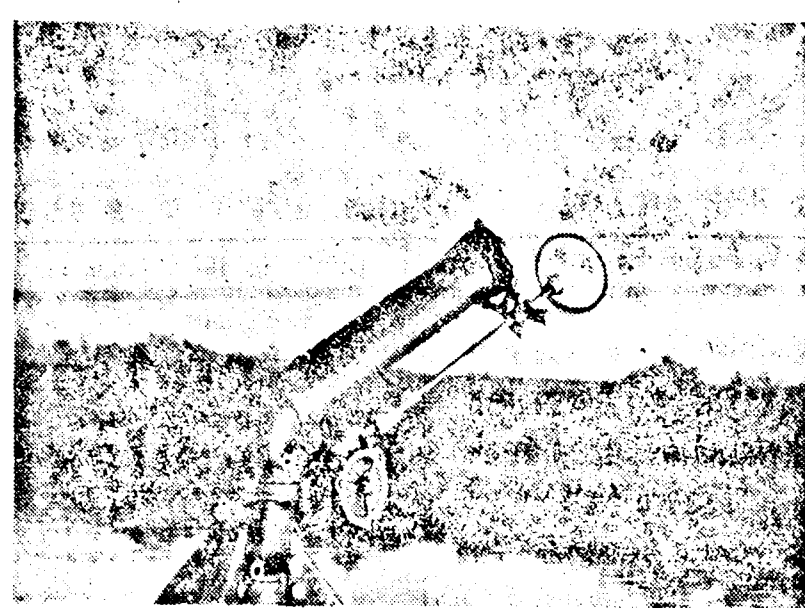
Mindig nagy öröm a mozilátogató számára, ha új hazai filmmel találkozhat, s az öröm még csak fokozódik, ha a bemutatott mű újabb értékkel gazdagítja a román filmművészetét. Ilyen kettős örömet hoz a hét része minden nézőnek, aki beült a Dózsa moziba, hogy megnézze a bukaresti stúdiók új alkotását „A labda”-t.

A film hazánk történelmének egyik legnehezebb korszakába, a nagy gazdasági válság és a fasizmus előretörésének idejére az 1930–33-as évekbe visz vissza a nézőt. Az egyszerű, de akkoriban mindennapi történetből, a film készítői merész, művészi dokumentumot készítettek.

A film egy magános, kissé zárkózott latin tanár életének néhány mozzanatát eleveníti meg, attól a naptól kezdve, amikor könyörtelenül egyik percről a másikra az utcára dobják és állás, megélhetési lehetőségek nélkül marad. Pedig odahaza egy négy éves, végtelenül értelmes és sokkal jobb sorsra érdemes, nyomorék kis gyermek várja, hogy türeljével gyűjtsön a hideg szobába, hogy enni tudjon.

A munkanélküliségnek és a hiábavaló álláskeresésnek idejére esik a kisfiú születésnapja, aki gyermeki naivsággal egy nagy kerek sárga labdáról

Turbinás permetező



Közepes nyomású turbinás permetező. Legnagyobb szórási távolsága 30 méter. Nagy sikerrel használják a kukorica, cikorépa és napraforgó öntözésére.

A LABDA

— új román film —

ábrándozik és ezt szeretné „meglepetésként” megkapni.

Mindhiába az apja áldozata, hiába adja el testét a ruhát is, a nagy álm, a labda megvásárlása elérhetetlen messziségben marad. De ezalatt az idő alatt a munkanélküli apa az öntudatra ébredés, az igazságtér most már tudatosan küzd bátor emberré és egész iskoláját járja ki. S mintegy jelképeként a gyermek nagy álmá és vágya is az öntudatos munkások segítségével valósul meg.

S éppen ez a film egyik legnagyobb érdeme, hogy a gazdasági válság idején megint, több növekvő általános szegénység bemutatásán kívül, megmutatja azokat az erőket is, amelyek képesek megváltoztatni nemcsak ezt a nyomorúságos helyzetet, de az egész társadalmat is.

Mindezeknek felmérésével elmondhatjuk, hogy a film a legjobb hazai alkotások közé sorolható. S ez mindenek előtt a Francisc Munteanu írása alapján készült forgatókönyv érdeme. A forgatókönyv a hozott filmművészetben eddig szinte páratlan lírással és természetességgel beszélget a film kimagaslóan jól megformált alakjait, a négy éves kisfiút.

A tanár már — nagyon helyesen — kevesebb szöveget kapott s itt a rendező segítségével Andrei Codreanu színészségével leghatásosabban a másik oldalon jól megformált alakjait, a négy éves kisfiút.

A film nagy felfedeztetje a hivatalos művészek mellett az új négy éves Ioan Bodeanu, akinek bájos, üde, megfogó és néha mosolyra készítő játékáról külön cikket lehetne írni. Nagyon szeretnénk, ha a kis művészlet utabbi sikerült filmében találkozhatnánk.

Péterfi Árpád

Készülnek a betakarításra

Szorgalmasan dolgoznak Szoronyán. Gyorsan halad a növényápolás. A kollektivisták 119 hektáron termesztnek kukoripát. Ezt a területet háromszor kapálták meg. A répa szépen fejlődik, jó a termés-

látás. Elvégezték a kukorica első, valamint a 30 hektár paradicsom és 20 hektár dinnye második sorjának kapálását. Megkapálták és permetezték a szőlőt. A sorok közé pedig káposztalapántát ültettek.

Jól halad a munka a kertészetben is. A kertészeti növényeket hozzáértéssel gondozzák. Naponta friss zöldség- és főzelékeket (karalábát, uborkát, paprikát, stb.) szállítanak az aradi piacra. Nagy mennyiségű korai cseresznyét is értékesítettek.

A terméskilátás kitűnő. Ez arra kötelezi a kollektivistákat, hogy idejében felkészüljenek a betakarításra. Nincs vesztegetni való idő. A növényápolással párhuzamosan szervezték meg az aratás előkészületeit. Arató- és csepő csoportokat alakítottak. Átvizsgálták és megjavították az aratógépeket. Készen várják tehát az aratás kezdetét. Viaszerben akarnak aratni. Minden kollektívista tudja, hogy csak az idejében végzett munka hozhat jó eredményt.

Dunai János, levelező

HIRDETÉSEK

A hét filmjei

NICOLAE BALCESCU mozi: Az elkényeztetett. DOZSA GYÖRGY mozi: A labda. HERBAK JÁNOS mozi: Svejk, a derék katona. I. E. CARAGIALE mozi: Tigrisszakadék. IFJUSA-GI mozi: A határőr kutyája. PROGRESUL mozi (Ujrad): Nővérek. MAKSYM GORKIJ mozi (Mikolada): Nagy attrakció. SOLIDARITATEA mozi (Gáj): A kommunista.

A Fogvasztási Szövetkezetek Aradi Szövetsége

felhívja a szövetkezeti tagok figyelmét, hogy látogassák a fogvasztási szövetkezeteket, amelyek bő választékú árukkal, mint textil, kőszövőtt, lábbeli és egyéb nyári cikkekkal rendelkeznek

Az Aradi Állami Román Hangverseny

Színház műsora: Csütörtökön, június 4-én, este 8 órakor: Paralela leului. Szombaton, június 6-án, este 8 órakor: Paradis Pacific. Vasárnap, június 7-én, este 8 órakor: Barbierul din Sevilla.

IDŐJÁRÁS

Változó felhőzet, nappal jobbra boros idő. Helyi esők lehetségesek. Hőmérsékleti értékek: nappal 20–25, éjjel 15–18 fok között. Mérsékelt északnyugati szél.

Jól szervezték meg a munkát

A sági kollektív gazdaság vezetőtanácsa a pártalapszervezet irányításával — a tavaszi vetési munkálatok befejezése után — a növénygondozásra és a nyári betakarításra összpontosította figyelmét. A vezetőtanács intézkedett a növénygondozáshoz szükséges felszerelések kijuttatásáról és felosztotta azokat a brigádok között. Az összes kapásnövényeknél bevezették a többszöri vadalmazást, hogy ezzel a tagokat érdekelté tegyék a munkában. A vezetőtanács a gazdaság kapásnövényekkel bevetett területét felosztotta brigádok, a csoportok és végső fokon a tagok között. Ennek eredményeképpen minden kollektívista idejében tudja, hogy a növénygondozás során milyen terület jutott számára, hány munkanapot kap teljesítményéért s milyen természetesen kell biztosítania. Ez a módszer igen jók bizonyult, mert a kollektivisták igyekeztek a feladatokat jó körülmények között elvégezni.

A jó szervezésnek tulajdonítható, hogy a sági kollektív gazdaságban idejében már befejezték az 52 hektár kukorica, 60 hektár napraforgó, a 20 hektár takarmányrépa, a

10 hektár hagyma, a 11 hektár burgonya, a 6 hektár sárgarépa és a 18 hektár különböző zöldségtele második kapálását is. Ugyanakkor elvégezték 60 hektár dohány és 475 hektár kukorica első kapálását. A növénygondozásban jelenleg a gazdaság 3. számú brigádja jár az élen Dinger János vezetésével.

A gazdaság dolgozói szorgalmas munkát végeznek a hét hektáros öntözési konyhakertben is. Ezzel párhuzamosan megkezdtek a kórokozó bogár pusztítását. Az elmúlt napokban a sági kollektív gazdaság 108 hektár magzava vetését megkezdte a rozs- és árpakészítéssel.

A nyári munkálatokra a kollektív gazdaság vezetőtanácsa munkatervet készített. Megállapították a betakarítás napi ütemtervét. A munkaterv alap-

ján a sági kollektív gazdaságban az aratást, a gépalom három arató-kölögepével, négy kombájjal, valamint a gazdaság hat arató-kölögepével és 125 kézi kaszával végzik.

A munkaterv elkészítése után megkezdtek az előkészületeket. A hat arató-kölögepből négyet már megjavították, gondoskodás történt a kévek kötéséhez szükséges manília, valamint aratógépekhez szükséges vitorlavászon beszerzéséről is. A csepősi munkálatok zavartalan menete érdekében szintén megkezdtek a szükséges intézkedéseket. Rendbehozták és megjavították a gazdaság 40 kocsiát, a vonatokraktort, valamint a tehérgépkocsiját. Megkezdtek a gabonarakatárak, fertőtlenítését és javítását is.

Goda István

ARLUS-bizottságot választottak

Az Arlex szabóipari termelőszövetkezet ARLUS köre új vezetőséget választott. A bizottságba a legfontosabb dolgozókat, élmunkásokat — mint Mátyus Béla, Cociuba Aurora, Săvay Ilona, Székely Béla — választották. Ezek általános kapcsolatot tartanak fenn a szövetkezet dolgozóival, érkezőleteket és megbeszéléseket szerveznek, ahol ismertetik a szövetkezet életét, munkáját.

Az ARLUS bizottság irányításával a szövetkezet dolgozói kollektíven látogatják a szövetkezet munkamódszereket népszerűsítő filmeket és a szövetkezet játéktábláit. A Körtételek Lenninről című nagyszámú filmalkotást például 235 szövetkezeti dolgozó tekintette meg. Hasonlóan nagy az érdeklődés más természetű szövetkezet dokumentációs anyag iránt is. Több szövetkezet folyóiratokat olvasnak.

Az ARLUS bizottság jó tevékenységet fejt ki, mert a pártalapszervezet büroja támogatja munkáját.

Takács Julia, levelező

Májusi tervteljesítés

A szocialista verseny májusban is jó eredményre vezetett a Libertatea gyárban. A vállalat egészében 100,05 százalékkal teljesítette a májusi tervét, az árutermelési tervét pedig 100,31 százalékkal. A vállalatban valószínűleg a sikerrel teljesítették a különböző választékok tervét is: a cipőgyártási tervet 100,14, a kaptalagyártást 100,6, a cipőszarok gyártását 126,62, a gleng gyártási tervet pedig 100,5 százalékkal teljesítették meg.

Minden pártcsoport álljon a feladatok magaslatán

Nem sok idő telt el azóta, hogy a városi pártbizottság utasítására és támogatásával a sok párttagot és tagjelöltet számláló alapszervezetek pártcsoportokat alakítottak. Ma a városi pártszervezetekben 300 pártcsoport tevékenykedik. Ezek közül legfőbbnek eddigi tevékenysége ismételtén bebizonyította a Szervezeti Szabályzat ezen rendelkezésének helyességét. Az alapszervezetek ezek az aktív alegységek, melyek a kommunizisták szűkebb körének gyakorlati tevékenységét szervezik meg, képesek alaposabban megismerni a pártmunka állapotát és ilyen módon olyan munkát végezni, hogy minden egyes párttag és tagjelölt teljesítse feladatait és valóban aktív harcosává váljék munkahelyén.

Az a tény, hogy a pártcsoportok tevékenysége egyre erősebb az alapszervezetek keretén belül a munkahelyeken, az annak a ténynek köszönhető, hogy a városi pártbizottság büroja, a pártcsoportok megalkotása után azonnal megszervezte a megválasztott pártcsoport-szervezők kiképzését az előtűtő által feladatokkal kapcsolatban. Ugyancsak alapos kiképzésben részesültek az alapszervezetek büroja a pártcsoportok vezetésével és irányításával kapcsolatban.

Ott, ahol az alapszervezetek, a csoportvezetők alaposan tájékoztatták és a gyakorlatban valószínűleg meg-

Irta: TELECAN GHEORGHE

a városi pártbizottság titkára

a kapott utasításokat, az eredmények igen jók. Ez tapasztalható például a Fierarul-gyár 3. számú pártcsoportjánál, az ICIL garázs pártcsoportjánál, a Dimitrov-gyár előkészítő osztályánál, az asztalosműhelyénél, és főmechanikus osztályánál pártcsoportjánál, a CFR főműhely öntödéjében és csőszélelőén, a Dózsa György vállalat 1. és 2. számú egységeinek pártcsoportjaiban, a Teba-gyár gyárgyőződjében és számos más helyen. E pártcsoportok tevékenységére jellemző az a tény, hogy közvetlenül irányítják a pártmunkát a termelés helyén és ilyen módon az alapszervezetek tevékenységének legfontosabb emelőjévé váltak. Figyelmük középpontjában a legnagyobb jelentőségű kérdéseket állították — mint a termelési feladatok teljesítéséért folyó szocialista verseny elindítása, valamennyi belső tartalék feltárásáért és értékesítéséért való harc, a nyersanyagokkal és segédanyagokkal való takarékoskodik, a munkásfegyelm megerősítése. Pártvonalon a pártoktatási körök hallgatóit a körök szorgalmas látogatására mozgósították, foglalkoztak a párttagok politikai nevelésével, valamint a legvalószínűbb munkásokkal annak érdekében, hogy ezeket fel-

hessen venni a tagjelöltek sorába.

Amikor például a CFR főműhely csőszélelő pártcsoportja gyűlést tartott — Szalay József élmunkás a csoport szervezője — és megvitatott a vasutasok napja tiszteletére elhangzott kötelezettség vállalás kérdését, a csoport tagjai leheltségükkel találták, hogy a februári termelési tervet a hónap 23-án teljesítették. Minden egyes dolgozó bevonult ebbe a munkába és elérte, hogy a vállalat nemcsak teljesítette, de túl is szárnyalták. A Dózsa György-gyár 2. számú részlegének pártcsoportja elemzve a termelési terv teljesítésének helyzetét, a munkások által szerzett tapasztalatokat és a jelenlévő helyzet alapján arra a következtetésre jutott, hogy az egység termelési tervét még 20 százalékkal emelhetik. Ilyen értelemben javaslatot tettek a vállalat vezetésének, amely a javaslatnak megfelelően egészítette ki a tervet.

A Teba-gyár előkészítő osztályán a pártcsoport kezdeményezésére két műnősi brigádot létesítettek. A gyárgyőződjében pártcsoportja — ugyancsak ebből a gyárból — hónapokkal előtűt megalkotották, hogy sokan nem vesznek részt a pártoktatási körökben. Egy csoportgyűlésen felkérésre vonták mindazokat, akik igazolatlanul hiányoztak és ilyen módon elérték, hogy a későbbi előadásokról senki sem hiányozott.

Szép eredményeket ért el a pártoktatási aktív tagjainak politikai nevelésében a November 7. gyár Rusz Pál vezetésével működő pártcsoportja. A csoport minden egyes tagja konkrétan foglalkozik a pártoktatási aktív egy-két tagjával. Ilyen módon mindössze két hónap alatt a legjobb elvtársak közül ötven kérték felvételüket a párttagok sorába. Kérésüknek az alapszervezet helyt adott. A pártcsoport haladéktalanul újabb munkásokat javasolt az alapszervezet bürojához, akiket a felkérésre vált elvtársak helyébe bevontak a pártoktatási aktívba.

Ime csak néhány jellemző példa. Ezek száma igen nagy és az eredmények sem kevésbé fontosak. Az eddig elmondottakhoz hozzá kell fűzni azt a fontosnak megemlíthető egyébként munkát, melyet a pártcsoport tagjai a dolgozók köztűt folytatnak, akiket együt olvassák a központi és helyi lapok cikkei, megvitatják a párt és a kormány dokumentumait, megbeszélnek a nemzetközi helyzetet, mozgósítják őket a különböző körzárók akciókra és a kulturális-politikai megnyilvánulásokra, stb.

Az a tény, hogy a pártcsoportok megszervezése óta eltelt aránylag rövid idő alatt a csoportok többsége gyűléscsoport tevékenységét mutatott fel, ez annak a támogatásnak és irányításnak is köszönhető, amelyben az alapszervezetek büroja a pártcsoportokat részesítik. Egyes alapszervezetek helyes módszert használnak fel, amikor a bürogyűléseken vagy a pártgyűléseken időközönként elemzik a pártcsoportok tevékenységét. Ezt a módszert

A párt célkitűzése valóra válik

...1960-ban felszámoljuk a cukorbehozatalt, 1964-ben pedig elérjük a lakosonkénti 20 kg-os cukorfogyasztást az 1938-as 5,5 kg-mal szemben — és ugyanakkor jelentős mennyiség álljon rendelkezésünkre exportcukorra.

(Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs beszámolója az RMP KV 1958. november 26-28-i plenáris ülésén.)

Az aradi cukorgyár hatalmas épületében a kampányok közötti csend, nyugalom honol. De ez csak az avatatlanság szemléltetése. Voltaképpen szorgalmas munka folyik itt, a gyár dolgozói serényen tevékenykednek. Javítják a gépeket, a felszereléseket, a vezetékeket... egyszerűen előkészítik az üzemeltetést a gyártási idejére.

Az augusztus 23. tiszteletére tett felajánlás is elhangzott már:

★ Tizenhat nappal a tervezett határidő előtt — augusztus 8-án — megkezdjük a kampányt!

★ Hazánk felszabadulása után tízezer évfordulója tiszteletére 1300 tonna cukrot termelünk terven felül.

★ Augusztus 23-ig 50.000 lej értékű megalkalmazást érünk el a termelési folyamatban előforduló cukorvesztések csökkentése révén.

Ezzel a vállalással közönlítik a gyár dolgozói a nagy ünnepet.

— Az aradi cukorgyár történetében egyedülálló időtartam lesz az idei kampány — mondotta Dávid István mérnök elvtárs, a gyár laboratóriumának vezetője. — A tavalyi 125 napos gyártási időnyel ellentétben, ez évben körülbelül 200 — 230 napig dolgozik majd az üzem. Ez pedig fokozott feladatokat állítja a gyár munkaközösségeire.

Elsősorban kiváló minőségű karbantartási munkákat kell végezni, hogy a kampány idején ne forduljon elő leállás. Másrészt pedig a gyár kollektívájának fel kell készülnie arra, hogy a répa minősége és hosszadalmas gyártási folyamata során ne csökkenjen. Ez pedig azt feltételezi, hogy a gyártási folyamatot gyakran kell majd összeegyeztetni a répa időközönként változó minőségének feltételeivel. Csupán így sikerül majd a lehető legalacsonyabbra csökkenteni a cukorvesztéseket.

A gyár vezetősége idejében gondoskodott arról, hogy elegendő és jó minőségű nyersanyag — cukorrépa — álljon rendelkezésre az 1959—60. termelési időnyben. Ez évben csaknem 100 százalékkal több cukorrépát dolgoz fel a gyár mint tavaly.

A gyár laboratóriumának munkaközössége már két hét óta figyelemmel kíséri a répa fejlődését. A gyárban egyöntetű vélemény alakult ki ezzel a kérdéssel kapcsolatban:

jesítése. A gyár dolgozói elhatározták, hogy július 29-én, a gyártást megelőző ellenőrzési üzemeltetés napján, minden gép, minden készülék megjavítva várja majd a gyártási idey kezdetét. A munkaközösséget az a célkitűzés vezérli: tevékenységében, hogy augusztus 10-én,

két nappal a kampány kezdete után cukor lesz a rakétában

Az előző kampány idején becsültunk olvasóinknak arról, hogy a Cukorgyárban nagy jelentőségű újítások vezetnek be a repeszállító vagonok kiürítését illetően. Ennél a munkánál a közeli munkaerőt már az elmúlt évben víznyomással helyettesítették. A korszerűsítést ez évben tovább fejlesztik. A repeszállító vagonok kiürítését a tároló kanálisban történő kiürítés szintén víznyomással végzik majd.

Technológiai vonatkozásban az utóbbi évek során a gyár munkaközössége fokozott közönséget fordított a cukorvesztések csökkentése érdekében. Az eddig végzett kísérletek alapján megállapították, hogy bizonyos mikroorganizmusok által előidézett vegyi bomlásra vezethető vissza a répa cukortartalmának csökkenése. A mikroorganizmusok a fagyott, vagy romlott repában keletkeznek. E baktériumok pusztítását elkerülendő, a gyár munkaközössége a laboratórium szakembereinek irányításával, arra törekszik, hogy a legteljesebb sterilizációt biztosítsa a diffúziós állomáson. Ugyanakkor a laboratórium a mikroorganizmusok a répa cukortartalmára gyakorolt hatását állandóan ellenőrzi biokémiai szempontból, hogy szükség esetén haladéktalanul közbejussanak. Ezeket az intézkedéseket egyébként már az előző kampányban is alkalmazták, most viszont fokozott gondot fordítanak a kérdésre.

Megint azt is, hogy a Cukorgyárban kísérletek folynak Szilín szovjet professzor eljárásának bevezetése céljából. Köztudomású, hogy a cukorgyár melékterméke — a melasz — 50 százalékos cukortartalommal kerül ki a termelési folyamatból, mivel a cukor kivonása a melaszból a szokásos gyártási eljárásokkal már nem kifizetődő. A melaszt egyébként szesz és élesztő gyártására használják. A cukorgyár szakértői szerint a melasz mennyiség — amolyan fokmérő-féle a gyártási folyamatban. Minél tökéletesebb a termelés, annál kevesebb a melasz. Az aradi Cukorgyárban és más gyárakban is eddig csak ötletszerűen küzdöttek a melasz mennyiség csökkentéséért, bár laboratóriumi kísérletek során e téren már szép eredményeket értek el. Most viszont az a feladat hárul a gyár munkaközösségére, hogy Szilín professzor eljárásának alkalmazásával a termelési folyamatban a melasz mennyisége a lehető leg-

alacsonyabbra a melasz mennyiségét. Az előjelek arra engednek következtetni, hogy ebben a kampányban szép eredményeket érnek el e téren is.

Befejezéséig néhány célkitűzést idézünk még a gyár munkaközösségének 1959-es évi felajánlott vállalásaiból:

★ Az évi termelési terv felett 1820 tonna cukrot gyártunk;

★ Az előirányzott repeszvesztés 0,4 százalékos csökkentésével 1959-ben 400 ezer lejt takarítunk meg;

★ A termelésben előforduló cukorvesztések csökkentésével 75 tonna cukrot takarítunk meg;

★ A terüben előirányzott 12,92 százalékos fehér-cukor-nyerjedék helyett 13,1 százalékos évi átlagnyerjedéket érünk el;

★ A szűrődszon fajlagos fogyasztásának csökkentésével 10.000 lejt megtakarítást érünk el;

★ 1959 december 31-ig a forgalmi költségek (szállítás, stb.) csökkentésével 60.000 lejt takarítunk meg;

★ Maradékalanul teljesítjük a munkatermelékenység előirányzatának mutatószámát;

— írják felajánlásukban a Cukorgyár dolgozói. A fenti munkavállalások pedig azt igazolják, hogy Aradon is sikerrel küzdenek pártunk nagyszerű célkitűzésének valóra váltásáért.

Kása János

Jelentős termelési kérdések megoldása újításokkal

A billenő vagonok sorozatgyártása szükségessé tette, hogy a Dumirow-tyár főmechanikus osztályán azonnali intézkedéseket hozzanak, a munka új profiljának megfelelően.

A megváltozott gyártási folyamat, valamint az osztály területek szűkösága nemcsak az osztály új gépekkel való felszerelésének kérdését tette napirendre, de a meglévő gépek kapacitása teljes kihasználásának problémáját is. E két alapkérdésen kívül — melyek megoldásával biztosították a meglévő feltételeket — a munkát ésszerűen szervezték meg az új technológia alapján.

Az új vagon gyártásával kapcsolatban felmerült termelési kérdések megoldásához jelentős mértékben hozzájárultak az osztály munkásai és technikusai. A partgyűléseken és a termelési értekezleteken a kommunikatív, a műhelyek mesterei munkaközösségükkel számos technológiai kérdés megoldását vitatták meg az osztály munkáival.

Idővel belső lehetőségeinek felhasználása révén.

Egyik hónapról a másikra megnövekedett az újítók száma, és ami még fontosabb, újítások éppen a főmechanikus osztályt foglalkoztató legfontosabb és legidősebb kérdéseket oldják meg. Így Vasile Boldan műhelyfőnök a párhuzamos esztérgapadok alátöltésének problémáját megoldotta, melynek megoldása révén nagy nehézséget küszöbölt ki, lehetővé téve az esztérgapadok felhasználását a billenők nagy munkadarabjainak esetében is biztosítva a megfelelő helyet a daraboknak az esztérgapad tengelye körül való forgására.

Nagy József mester ebben az évben négy újítást javasolt terjesztett már be, amelyek közül kettőt már alkalmaznak. Ugyancsak Boldan elvtárs egy nemrég végrehajtott ésszerűsítés révén kiküszöbölték a fémzavarást, mely eddig a személyvagonok szereléséhez szükséges csavarok gyártásánál mutatkozott. Eddig ezeket a csavarokat 20 milliméteres sárgarézbe állították elő, most összesen 10 milliméter átmérőjű rézből gyártják, ami mintegy 50 százalékos fémmeztakarítást jelent.

Soimu Ignat gyalussal, Somló Károly maróssal, Moise Taucan előrajzolóval és Ioan Circota mérnökkel együttműködve Nagy József mester más fontos kérdést is megoldott, az univerzális marógépek rugó tartóinak elkészítését mely a munkadarabot a marógépre erősíti. A mulban ezt a műveletet a gyalogpáncsok hajtották végre. Ezek tehermentesítése jóval megkönnyítette az osztály munkáját.

Precep Gheorghe elvtárs, az osztály tervező diszpecsere, a golyós csapágyokhoz laborintusos kerékgyártóval a régi kézzel való koodosítás helyett matricák felhasználását javasolta a szállítás mintegy 50—60 százalékkal csökkentve az anyagfogyasztást. Száz vagonnál ez az újítás évi 30.000 lejt megtakarítást eredményez.

Az újítások széles körben való alkalmazása jelentősen megújítja az egész termelési folyamatot.

A főmechanikus osztály újításainak brigádja való tömörülése, munkájuknak egy tematikus terv alapján való összehangolása, valamint a gyár technikai kabinetjének nagyobb technikai segítsége és az újítások elbírálásában tanúsított nagyobb operatívulása kétségtelenül még sebb eredményekkel jár majd.

d-2

A szőnyegkészítők

Az elmúlt hónapban az Aradca kisipari termelőszövetkezet szőnyegkészítésén fókuszolt ütemben indult meg a termelés. Színes, vigonyonából rendkívül tetszetős és emellett tartós fűzőszőnyegeket gyártanak. A szőnyegszövő nyolc gépen folyik különböző minták és színváltozatok szerinti. Májusban 624 négyzetméter fűzőszőnyeg készítésére kaptak rendelést, amelyet idejében el is jutattak rendelési helyére. Ugyancsak ezen a részlegen készülnek — szintén rendelésre — az ablakra szerelhető rendőnyök is. Az izléses, pamutból készített rendőnyöket jelenleg három gépen fabevezéssel szövik. Ebből a gyártmányból az elmúlt hónap folyamán mintegy 300 négyzetméter készült.

A MANGÁLIAI PAPIRUSZ

Mangalia szokatlan területen fekszik. A város alatt egy nagy város évezredes romjai vannak betemetve. Callatisról, a 2500 évszázaddal ezelőtti alakított görög településről van szó. Istria után Callatis volt a második legnagyobb görög központ országunk területén, mely híres értékes régészeti leleteiről. Ezek a leletek az időszámításunk előtti V. századtól, az időszámításunk VI. századig terjedő korszakból származnak.

Azokon a helyeken, ahol valaha a görög kereskedelem városi zóna létezett, most turistaszállók és szanatóriumok alapjait helyezték el. Ezek a munkálatok ugyanakkor kitűnő alkalmat nyújtottak az RNK Akadémiája archeológiai intézetének kutatói számára, hogy a régi emlékműveket helyreállítsák és az egykori város új részét is tárják fel.

Az ősrégi Callatis archeológiai kincseiből létesítendő kis múzeum diszjelen kétszázötven-

nul a város egy lakosának földi maradványa fog látni. Ez a diszpozíció, amit két aranyozott bronzból készült babékoszoruval tisztelet meg egy időszámításunk előtt a IV.—III. századból származó sírban találtak. Kezében egy rendkívül értékes papirusz-tekercset tart. Ilyen papirusz-tekercset csupán Egyiptomban lehet találni, de az ebből a korból származó papiruszok rendkívül ritkák meg a Nilus-völgyében is.

Ami Európát illeti, a mangaliai papirusz egyedülálló példány.

Nagy nehézségek merültek azonban fel, amikor arról volt szó, hogy a már felbomlásnak indult értékes relikviát szétbontsák, hogy ilyen módon elővessék a reá rótt szöveget. E rendkívül kényes művelet elvégzéséhez segítségül hívtak egy szovjet tudóst az antik növényi szálakból készült anyagok restaurálásának szakértőjét.

Az ősrégi Callatis archeológiai kincseiből létesítendő kis múzeum diszjelen kétszázötven-

Az esti és a látogatás nélküli általános és felsőfokú oktatás megszervezésének és működésének

SZABÁLYZATA

jövahagyta az oktatás- és művelődésügyi miniszter 125/1959. sz. rendelete

(Az 1959—1960-as tanévtől kezdve kísérleti jelleggel lép hatályba)

I. RÉSZ

Az esti és a látogatás nélküli általános oktatás

(Folytatás lapunk előző számból)

III. FEJEZET

A látogatás nélküli oktatásra vonatkozó rendelkezések

26. szakasz. — A mezőgazdasági dolgozók és más dolgozók számára, akik teljesítik a 4. szakaszban előírt feltételeket, de tevékenységük természeténél fogva, vagy munkahelyük miatt nem látogathatják rendszeresen az esti tanfolyamokat, látogatás nélküli általános iskolai oktatást szerveznek.

E cél érdekében látogatás nélküli tagozatok létesíthetők a középfokú általános iskolák keretében.

27. szakasz. — Egy látogatás nélküli tagozat iskolaként legalább 25 beiratkozott tanulóval működik. Azokban a helységeken, ahol 400-nál több tanuló iratkozott be, újabb tagozatot létesítenek egy másik középiskola mellett.

28. szakasz. — A tanulók alapos előkészítő munkájának támogatására a látogatás nélküli tagozatokkal működő iskolák ismertetiük kell a tanu-

lók az oktatási tervet, a konzultációk és a laboratóriumok órarendjét, tanulmányozás végett rendelkezésükre kell bocsátaniuk a tanterveket, meg kell adniuk nekik az egyéni tanuláshoz szükséges módszertani utmutatásokat és utbaigazításokat.

29. szakasz. — A látogatás nélküli tagozatokkal működő iskolák konzultációkat szervezhetnek és órákat iktathatnak be laboratóriumi gyakorlatra, ha osztályonként legalább 15 tanuló iratkozott be, kötelezettséget vállal arra, hogy rendszeresen látogatja azokat.

A konzultációk vállalatoként is megszervezhetők, ha az illető vállalatnak legalább 15 munkása van beiratkozva a látogatás nélküli tanfolyamra.

Ha egy osztályban a konzultációk és a laboratóriumi órákat látogató tanulók száma meghaladja az ötvenet, két csoport alakítható.

A helységeben 15 napnál hosszabb időre elutazott tanulók a legközelebbi helysége középiskolában működő látogatás nélküli tagozatok keretében vehet-

nek részt a konzultációkon és a laboratóriumi gyakorlatokon.

A konzultációk és a laboratóriumi órák számát az Oktatás- és Művelődésügyi Minisztérium által jövahagyott konzultáció-tervek állapítják meg.

Az iskola az egész tanévre tervbe veszi a konzultációk tananyagát, minden egyes tanfolyam és osztály számára.

A konzultációk keretében összefoglaló leckék tarthatók olyan kérdésekről, amelyek nehezséget okoznak a tanulóknak az egyéni tanulás során.

30. szakasz. — A látogatás nélküli általános iskolai oktatásban a tanulók osztályvizsgát tesznek a VIII., IX., X. és XI. osztályból.

Egy tanévben csak egy osztályt lehet elvégezni.

A tanulók írásbeli és szóbeli vizsgát tesznek a tantervben előirányzott tantárgyakból.

31. szakasz. — A látogatás nélküli általános oktatásban évente két vizsgaidőszakot tartanak:

— az I. vizsgaidőszakot január 2—14 között,

— a II. vizsgaidőszakot május 16—31 között,

— a pótvizsgákat augusztus 25 és 30 között tartják meg.

A januári vizsgaidőszakban

a tanulók saját választásuk szerint a tantervben előirányzott tantárgyak egy részéből tesznek teljes vizsgát, a többi tantárgyból pedig a májusi vizsgaidőszakban vizsgáznak.

A májusi vizsgaidőszakban teljes vizsgát tesznek azokból a tantárgyakból, amelyekből a tanuló nem vizsgázott a januári időszakra, vagy vizsgázott, de sikertelenül (függetlenül a tantárgyak számától). Ugyanakkor teljes vizsgát tesznek egy osztály valamennyi tantárgyából is.

A mezőgazdasági és erdészeti munkások számára a vizsgaidőszakok a következők:

a) a mezőgazdasági munkások számára:

— az I. vizsgaidőszak január 2—14 között,

— a II. vizsgaidőszak május 16—juni 16 között,

b) az erdészeti munkások számára:

— az I. vizsgaidőszak február 1—15 között,

— a II. vizsgaidőszak július 1—30 között.

A pótvizsgákat augusztus 25 és 30 között tartják meg.

A vizsgákat a januári és májusi vizsgaidőszakra a fentebb megállapított feltételek alapján tartják.

32. szakasz. — Miután a tanulók értesítettek arról, hogy felvették őket a látogatás nélküli általános oktatásba, kérvényt nyújtanak be az iskolához és ebben megjelölik, milyen tantárgyakból iratkoznak fel konzultációra és milyen vizsgákat tesznek le minden egyes vizsgaidőszakban.

33. szakasz. — A látogatás nélküli oktatásban a vizsgázató bizottságok a látogatás-

nélküli tagozatu középiskolákban működnek, ha legalább 20 tanuló iratkozott fel egy-egy vizsgaidőszakra.

Ha husznál kevesebb tanuló iratkozott fel a vizsgára, a tanulók a legközelebbi látogatás nélküli tagozatnál vizsgáznak, ahol vizsgázatónak bizottság működik és ahová elküldik személyi okmányukat.

Azokban a látogatás nélküli tagozatu középiskolákban, ahol a feliratkozott tanulók száma felülmúlja a hetvenet, új vizsgázatónak bizottságok neveznek ki.

34. szakasz. — A vizsgát megelőző napon a látogatás nélküli tagozatu iskola átnyújtja a vizsgázatónak bizottság elnökének a következőket:

— a vizsgára engedélyezett tanulók névsorát, osztályonként;

— a katalógusokat, tantárgyak szerint, a bizottság minden tanára számára és az általános katalógust;

— az írásbeli dolgozatokhoz szükséges kelleket, közzéseket, jegyzőkönyveket és jelenléteket.

35. szakasz. — A vizsgák lebonyolításának órarendjét a vizsgázatónak bizottság állítja össze. Az órarendet látható helyen kiüggesztik az iskolában.

Az órarend osztályok és tantárgyak szerint kimutatja, milyen napon, milyen időpontban és melyik teremben tartják meg a vizsgákat.

36. szakasz. — A tanulók a személyazonosságát igazolvány alapján írtathatnak be a vizsga-terembe.

37. szakasz. — Egy órával minden írásbeli dolgozat megkezdése előtt a bizottság szak-

tanárai öt kérdést javasolnak az előzőknek, akik ezek közül választják a vizsgakérdést. A vizsgázatónak bizottság elnöke, a szaktanárakkal együtt, a javasolt vizsgakérdéseken kívül más kérdést is választhat. Az írásbeli dolgozat elvégzésére két órái időt adnak a tanulóknak.

Az írásbeli dolgozatokat nem selejtező jellegűek.

38. szakasz. — A szóbeli felelet előkészítésére egy tantárgyból 15—20 perc időt adnak a tanulóknak az osztályvizsgán és 20—30 percet az érettségi vizsgán.

39. szakasz. — A tanulók kötelesek a II. vizsgaidőszak végén lezárni iskolai helyettesítet.

Azok, akik megelégedő osztályzatot értek el minden tantárgyban, felsőbb osztályba léphetnek.

Akik 1—2 tantárgyból nem értek el megfelelő osztályzatot, vagy nem vizsgáztak, pótvizsgára állnak.

Osztályt ismételnék azok, akik több mint két tantárgyból nem értek el megfelelő osztályzatot, vagy nem álltak vizsgára.

40. szakasz. — Osztályt ismételnék azok a tanulók, akik az augusztusi vizsgaidőszakban valamennyi pótvizsgán nem értek el legalább a továbbmenetelhez szükséges legalacsonyabb osztályzatot sem. A vizsgákat nem lehet elhalasztani az egyik tanévról a másikra.

41. szakasz. — A katalógusokat, a törzslapokat, az isko-

lai bizonyítványokat, az érettségi bizonyítványt és a látogatás nélküli oktatásra vonatkozó minden más okmányt abban az időben őrzik meg, ahol a tanuló vizsgázott. A tanulók írásbeli dolgozatait két évig őrzik meg az iskolában.

42. szakasz. — Azok a tanulók, akik más iskolákban s nem a 2. számú mellékletben feltüntetett általános iskolákban végeztek nem teljes középfokú tanulmányokat, különböző vizsgát tethetnek az egyetemük felvételéig, vagy a munkahelyükön, ha a munkahelyükön végezték az egyetemük felvételéig, vagy a munkahelyükön végezték az egyetemük felvételéig.

43. szakasz. — A különböző vizsgák nyolc nappal az osztályvizsgák előtt kezdődnek. A különböző vizsgák írásbeli dolgozatból és szóbeli feleletből állnak. Ugyanazon előzetes vizsgaidőszak keretében egy vagy több osztályra is lehet különböző vizsgát tenni.

A következő osztály különböző vizsgára csak azok állhatnak, akik átmentek az előző osztály különböző vizsgáján.

Az I. előzetes vizsgaidőszakban felett sikertelen vizsgák megismételhetők a II. előzetes vizsgaidőszakban anélkül, hogy pótvizsgáknak tekintenék.

Pótvizsgára szorulnak azok a tanulók, akik a II. előzetes vizsgaidőszakban 1—2 tantárgyból nem értek el megfelelő osztályzatot vagy nem jelentkeztek vizsgára. Ezeknek augusztus 25 és 30 között kell pótvizsgáznunk.

(Folytatás lapunk következő számban)

